

משרד החינוך

אגף בכיר בחינוך

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!**הוראות לבחינה**

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

<p>מדבקות שאלון ملصقة نموذج امتحان</p> <p>שאלון 015381</p> <p>עברית</p>	<p>מדבקות נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات</p> <table border="1" data-bbox="768 1464 1288 1766"> <tr> <td>שנה السنة</td> <td>חודש الشهر</td> </tr> <tr> <td>מועד מועד</td> <td></td> </tr> <tr> <td>סמל ביה"ס</td> <td>מס' תעודת הזהות</td> </tr> <tr> <td>رقم المدرسة</td> <td>رقم الهوية</td> </tr> </table> <p>יש להדביק כאן ↑ מדבקות נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)</p>	שנה السنة	חודש الشهر	מועד מועד		סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות	رقم المدرسة	رقم الهوية	<p>מדבקות לנבחנים ملصقات للممتحنين</p>
שנה السنة	חודש الشهر									
מועד מועד										
סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות									
رقم المدرسة	رقم الهوية									

יש לסמן במשבצת אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي

* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلوية أو أجهزة إلكترونية أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات لامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلكم الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلتم عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولكم على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسودة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُثير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنى لكم النجاح!

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ו, 2026
מספר השאלון: 15381

עברית לבתי ספר דרוזיים הוראות

- א. משך הבחינה: שלוש שעות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים:
- פרק ראשון – הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה**
חלק א – הבנת הנקרא	– 30 נקודות
חלק ב – הבנת הנשמע	– 15 נקודות
חלק ג – הבעה	– 15 נקודות
- פרק שני – דקדוק**
חלק א – הפועל ושם העצם	– 7 נקודות
חלק ב – מילות יחס ותצורת השם	– 7 נקודות
חלק ג – תחביר	– 6 נקודות
- פרק שלישי – תנ"ך או סיפורת**
חלק א – תנ"ך	יש לבחור באחד החלקים	– 20 נקודות
חלק ב – סיפורת		– 100 נקודות
- סך הכול – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.
(2) עמודי הטיוטה בסוף השאלון נועדו לשאלון כולו.
(3) אין להשתמש במילון.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

פרק ראשון: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה (60 נקודות)

חלק א – הבנת הנקרא (30 נקודות)

קראו את מאמרים א-ב, וענו על השאלות שאחריהם לפי ההוראות.

מאמר א

תנו לנוער להצביע!

פסקה א בשנים האחרונות עלתה לדיון ציבורי השאלה אם להוריד את הגיל שבו אפשר להצביע בבחירות. מדינות שונות מאפשרות לצעירים להצביע בבחירות הכלליות כבר מגיל 16. מדינות אלה החליטו כך מפני שהבינו ששלילת הזכות להצביע תיחשב אפליה ותפגע בצדק ובשוויון בין האזרחים.

פסקה ב השתתפות של צעירים בני פחות מ-17 בפעילויות חברתיות ופוליטיות אינה תופעה נדירה. הם משתתפים בהפגנות ומביעים את דעתם ואת עמדותיהם ברשתות החברתיות. כמו כן הם משתתפים ומתנדבים בפעילויות חברתיות שונות בקהילה. חשוב גם לציין כי לרבים מהם יש דעות פוליטיות מגובשות, והם משמיעים את קולם בנושאים ציבוריים חשובים. לכן חשוב לבדוק אם מוצדק לשלול מהם את זכות ההצבעה בבחירות לכנסת.

פסקה ג יש הרואים בשלילת זכות זו מצעירים בני פחות מ-17 מצב טבעי, נכון ומובן מאליו. לטענתם, צעירים אלה נמצאים בתהליך של התבגרות, למידה ובניית הזהות שלהם, ולכן הם עדיין אינם יכולים להחליט החלטות שיש להן השפעה על החברה, כמו בחירה בנציגים פוליטיים. על פי גישה זו, לבני הנוער חסר ידע על המדינה, על החברה ועל המערכת הפוליטית, ורק כשהם מבוגרים יותר מתפתחות אצלם יכולות כמו קבלת החלטות לאחר שיקול דעת, חשיבה עצמאית והבנה עמוקה של המציאות החברתית והפוליטית. לפיכך, רק לאחר שישלימו הצעירים את לימודיהם ויגבשו עמדות אישיות, הם יוכלו לקבל החלטות פוליטיות ויהיו זכאים להשתתף בבחירות ולהשפיע על עתיד המדינה.

פסקה ד טענות אלה אינן חדשות, והן הועלו בעבר בקשר לזכות ההצבעה לנשים. בעבר במדינות דמוקרטיות נשללה מנשים הזכות להשתתף בבחירות בטענה שאין להן הידע וההבנה הדרושים כדי להחליט החלטות פוליטיות או בטענה שהן עלולות להצביע על פי הוראה ממשפחותיהן. הדרישה של נשים להשתתף בבחירות התקבלה בזלזול, והרעיון שאישה יכולה לגבש דעה פוליטית עצמאית היה מנוגד לחשיבה המקובלת. עם הזמן התברר כי המקור לטענות האלה הוא דעות קדומות וכי ההשתתפות של נשים בבחירות תרמה לשיפור מצבן של הנשים ולחיזוק הדמוקרטיה.

(שימו לב: המשך המאמר בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

פסקה ה ראוי לזכור כי זכות ההצבעה היא זכות בסיסית במדינה דמוקרטית. שלילת זכות זו

מקבוצה שלמה של אזרחים היא מעשה לא צודק, והיא פוגעת בחופש הביטוי או בחופש העיסוק. ראוי לציין כי האפשרות להצביע בבחירות תחזק את תחושת האחריות של הצעירים, תעודד אותם להתעניין במה שקורה במדינה ותגרום להם להיות אזרחים מעורבים.

פסקה ו המתנגדים להורדת הגיל שבו אפשר להצביע חושבים שצריך להגן על הצעירים מפני

מעורבות בפוליטיקה, בעיקר כדי לאפשר להם להתבגר בלי לחצים. אכן, צעירים צריכים לפעמים הגנה מיוחדת והתחשבות בצרכים הרגשיים והחברתיים שלהם, אבל הצורך להגן עליהם אינו סיבה מוצדקת לשלול מהם את הזכויות שלהם. גם קבוצות אחרות שזקוקות להגנה ולהתחשבות, כמו קשישים ובעלי צרכים מיוחדים, אינן מאבדות זכות זו.

פסקה ז אם המדינה רוצה לפעול לטובת הצעירים, היא צריכה לאפשר להם להשמיע את קולם,

ולא להחליט במקומם. הצעירים רואים את העולם מנקודת מבט השונה מנקודת המבט של המבוגרים, וזה יתרון ולא חיסרון. נקודת מבט זו יכולה לתרום לדמוקרטיה ולחברה כולה. דמוקרטיה מתחזקת כאשר נשמעים בה קולות מגוונים, וייתכן שדווקא שילוב הצעירים בתהליך הבחירות יחזק אותה.

(מעובד על פי איתי שניר, "צריך לתת לנוער להצביע. יש מדינות שכבר מאפשרות זאת", הארץ, 14/12/2022)

לפניכם שאלות 1-6 על **מאמר א.**

ענו על ארבע שאלות סך הכול:

- על שתי השאלות הראשונות 1-2.
- על אחת מן השאלות 3-4.
- על אחת מן השאלות 5-6.

שימו לב: העתקה של משפטים מיותרים מן המאמר תגרום להפחתת נקודות.

ענו על שתי השאלות 1-2.

1. על פי **פסקה ג**, מדוע שלילת זכות הצבעה מצעירים בני פחות מ-17 מוצדקת?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

- מפני שתהליך ההתבגרות של צעירים בני פחות מ-17 עדיין לא הסתיים.
- מפני שבני הנוער כבר מביעים דעות מגובשות ומשפיעים על החברה.
- מפני ששלילת הזכות מהם גורמת לאפליה בין אזרחים צעירים ובין אזרחים מבוגרים.
- מפני שהיא מחזקת את הקשר בין הצעירים ובין מוסדות המדינה.

2. על פי **פסקה ד**, לשם מה כותב המאמר מזכיר את המאבק של הנשים למען זכות הצבעה?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

- כדי להסביר מדוע נשים אינן מעוניינות שבני נוער ישתתפו בבחירות.
- כדי להוכיח שרק אנשים מבוגרים מסוגלים לקבל החלטות פוליטיות.
- כדי ללמוד מטעויות העבר ולא לחזור עליהן בנוגע לצעירים.
- כדי לתאר את ההיסטוריה של מתן הזכות להצביע במדינות שונות.

(שימו לב: המשך השאלון בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

ענו על **אחת** מן השאלות 3–4.

3. א. על פי **פסקה ה ופסקה ז**, הכותב תומך במתן זכות הצבעה בבחירות הכלליות לצעירים בני 16 ויותר.

כתבו **שני** נימוקים **שונים** מפסקות אלה המחזקים את עמדת הכותב. (4 נקודות)

נימוק מפסקה ה:

נימוק מפסקה ז:

ב. **בפסקה ה** כתוב: "ראוי לזכור כי זכות ההצבעה היא זכות בסיסית במדינה דמוקרטית".

על פי **פסקה א**, מהי זכות בסיסית במדינה דמוקרטית?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

– זכות הניתנת למי שממלא את חובותיו האזרחיות.

– זכות יסוד שמטרתה לשמור על יציבות הממשלה.

– זכות שיוצרת אפליה וחוסר שוויון.

– זכות שכל אזרח החי במדינה דמוקרטית זכאי לה.

4. א. **בפסקה ד** כתוב שהנשים סבלו בעבר מאפליה, ולא יכלו להצביע בבחירות.

על פי **פסקה ד**, הסבירו כיצד השוואה בין הנשים ובין בני הנוער מחזקת את הטענה ששלילת זכות ההצבעה

מבני נוער היא ביטוי של חוסר צדק כלפיהם. (4 נקודות)

ב. מהי מטרת השוואה שהכותב עורך **בפסקה ו** בין קבוצות של קשישים ושל בעלי מוגבלויות ובין

קבוצת הצעירים?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

– להסביר שזכויות של קבוצות מסוימות נשמרות רק בשל הצרכים המיוחדים שלהן.

– להוכיח כי הצורך בהגנה ובהתאמות מיוחדות אינו סיבה לשלילת זכויות.

– להראות שלצעירים יש צרכים רגשיים וחברתיים שאינם דומים לצרכים של קבוצות אחרות.

– לטעון כי המדינה חייבת לספק הגנה לכל קבוצה שזכויותיה נפגעו בשל מוגבלויות.

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

ענו על אחת מן השאלות 5–6.

5. בפסקה א כתוב: "שלילת הזכות להצביע תיחשב אפליה ותפגע בצדק ובשוויון בין האזרחים".

מהו פירוש המילה "אפליה" במשפט זה?

הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

- חוסר הסכמה בין קבוצות בחברה
- החלטה זמנית שאינה קבועה בחוק
- יחס לא הוגן כלפי קבוצה מסוימת
- מתן זכות מיוחדת לכלל האזרחים

6. בפסקה ד כתוב: "הדרישה של נשים להשתתף בבחירות התקבלה בזלזול".

מהו פירוש המילה "זלזול" במשפט זה?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר. (3 נקודות)

- אהבה גדולה
- הבעת חוסר כבוד
- פקפוק
- פעולה חסרת הצדקה

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

קראו את מאמר ב שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו לפי ההוראות.

מאמר ב

גיל ההצבעה – השוואה בין מדינות

פסקה א בשנים האחרונות מתקיים במדינות רבות דיון על גיל ההצבעה בבחירות הכלליות ובבחירות

לרשויות המקומיות. ברוב מדינות העולם הגיל הוא 18, אבל בעשורים האחרונים יש מדינות שבחרו לבדוק זאת מחדש, והן מאפשרות לאנשים צעירים יותר להצביע, בעיקר בבחירות המקומיות. שינוי זה מלמד על מקומם החדש של הצעירים במערכת הדמוקרטית ועל הצורך בשילובם בחיים האזרחיים.

פסקה ב עד שנות השבעים של המאה ה-20 אישרו מדינות רבות רק לאזרחים בני 21 ויותר להצביע.

בעקבות מלחמות העולם והשינויים החברתיים במאה שעברה השתנתה המציאות. צעירים רבים, ובהם חיילים, החלו למלא תפקידים מרכזיים בחברה ולקבל עליהם אחריות גדולה. בשל כך עלתה הטענה כי צעירים אלה ראויים להשתתף בבחירות ולהשפיע על עתיד המדינה, גם אם הם עדיין אינם בני 21.

פסקה ג יש מדינות שבהן גיל ההצבעה בבחירות לרשויות המקומיות נמוך מגיל ההצבעה בבחירות

הכלליות. השלטון המקומי עוסק בתחומים הקשורים בחיי היום-יום של כל התושבים: חינוך, תרבות וסביבת מגורים. נושאים אלה מעסיקים מאוד גם את הצעירים, לכן במדינות מסוימות הוחלט לאפשר לצעירים, שעדיין אינם בני 18, להצביע בבחירות אלה. נוסף על כך ברשויות המקומיות מתקיים מדי פעם קשר ישיר בין נבחר הציבור ובין הצעירים. כלומר, הצעירים נחשבים בעיני אנשי ציבור לקהל חשוב של מצביעים עתידיים שיש לו צרכים ודרישות משלו.

פסקה ד ישראל היא דוגמה לשילוב בין יציבות לשינוי. כבר בשנת 1948 הוחלט בישראל כי הגיל שבו

צעירים יוכלו להצביע לכנסת יעמוד על 18 שנה. ישראל הייתה בין המדינות הראשונות שהחליטו כך. בשנת 2000 הוחלט להוריד את גיל ההצבעה ולאפשר לצעירים בני 17 ויותר להצביע בבחירות לרשויות המקומיות, כדי לעודד מעורבות של אזרחים צעירים ולגרום לרשויות המקומיות להתחשב יותר בצרכים שלהם. מאז הוגשו כמה הצעות להורדת גיל ההצבעה גם בבחירות לכנסת, אבל עד עכשיו לא חל שינוי בנושא זה.

פסקה ה אם נבדוק מה קורה בעולם, נראה כי ברוב המדינות גיל זה עומד על 18 שנה, אך יש מדינות,

כמו אוסטרליה, ברזיל, ארגנטינה ואקוודור, שבהן הוא עומד על 16 שנה. יש גם מדינות שבהן הוא גבוה יותר, למשל בדרום קוריאה – 19 שנה, בטייוואן – 20 שנה, ובמלזיה – 21 שנה.

פסקה ו הורדת גיל ההצבעה בבחירות במדינות שונות מלווה לפעמים בשינויים במערכת החינוך

ובהרחבת לימודי האזרחות. מקרים אלה מדגישים כי זהו נושא רחב וקשור במהות הדמוקרטיה ובהיקף הידע בתחומי האזרחות והפוליטיקה.

(מעובד על פי "זרקור – מבט משווה על גיל ההצבעה בעולם", מרכז המחקר והמידע של הכנסת, פברואר 2017)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

לפניכם שלוש שאלות, 7–9.

ענו על שתי שאלות סך הכול: על אחת מן השאלות 7–8 ועל שאלה 9 (חובה).

ענו על אחת מן השאלות 7–8, על פי מאמר ב.

7. א. על פי פסקה ד, מה הייתה המטרה של הורדת גיל ההצבעה ברשויות המקומיות בישראל בשנת 2000? הקיפו את התשובה הנכונה ביותר. (3 נקודות)

- להקל את העומס בימי הבחירות לכנסת.
- להגדיל את ההשפעה של הדור הצעיר על מקבלי ההחלטות.
- לבדוק את היכולת של בני 17 להבין את המערכת הפוליטית המורכבת.
- לאפשר לבני נוער לעבוד ביום הבחירות שהוא יום שבתון.

ב. על פי מאמר ב, מה אפשר להסיק מן השינויים שחלו בעולם על תפקידם של הצעירים בחברה? הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- החברה אינה סומכת על שיקול הדעת של הצעירים.
- אדם בן 18 כבר אינו מושפע מהוריו.
- צעירים הם חלק חשוב בהתנהלות של המדינה.
- מנהיגים במדינות רבות רצו להגדיל את מספר המצביעים מסיבות פוליטיות.

8. א. על פי פסקה ג, מדוע במדינות מסוימות בחרו להוריד את גיל ההצבעה בבחירות המקומיות? הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

- כי ההחלטות שמתקבלות ברשויות המקומיות משפיעות על חיי היום-יום של בני הנוער.
- כי בבחירות אלה אין צורך בידע מקצועי או בהבנה של חוקי המדינה.
- כי קל יותר לארגן את הקלפיות בתוך בתי הספר התיכוניים.
- כי כך אפשר להבטיח שבני הנוער יבחרו במורים שלהם לתפקידי ניהול.

ב. מהי המסקנה העיקרית שאפשר להסיק ממאמר ב? הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- רוב המדינות מתנגדות להורדת גיל ההצבעה בגלל חוסר בגרות של בני הנוער.
- הורדת גיל ההצבעה נועדה להגביר את המעורבות של הצעירים בחיים הציבוריים.
- ישראל היא המדינה המובילה בעולם בחינוך לאזרחות ובשיתוף בני נוער בהחלטות פוליטיות.
- אין קשר בין הגיל שבו אדם מתגייס לצבא ובין הגיל שבו הוא רשאי לבחור את נציגיו בבחירות הכלליות.

(שימו לב: שאלה 9 בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

9. שאלת חובה (6 נקודות)

שימו לב: ענו על שאלה 9 על פי שני המאמרים.

על פי מאמר ב, ראוי לתת לצעירים בני פחות מ-18 את הזכות להצביע בבחירות ולהשפיע על עתידם במדינה.

הביאו ממאמר א נימוק אחד שמפריך טענה זו ואת ההסבר לנימוק זה.

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

חלק ב – הבנת הנשמע (15 נקודות)

האזינו לקטע השמע*, וענו על שאלות 10–13 על פי המידע ששמעתם בו.
קטע השמע יושמע פעמיים.

10. מהי הטענה העיקרית המושמעת בתחילת הקטע?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- החברה סומכת על בני הנוער בנהיגה, אך אינה סומכת עליהם בהצבעה בבחירות.
- נהיגה היא פעולה טכנית, לכן היא אינה דורשת שיקול דעת כמו הצבעה בבחירות.
- נהיגה היא פעולה שעלולה להיות מסוכנת, לכן יש להעלות את הגיל שבו מקבלים רישיון נהיגה.
- פעולת הנהיגה היא פעולה מסוכנת, אך הצבעה בבחירות היא פעולה מסוכנת יותר.

11. מה אפשר להסיק מן המשפט: "הקביעה בחוק שאפשר להצביע רק מגיל 18, היא קביעה שרירותית"?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר. (3 נקודות)

- ביום ההולדת ה-18 מתרחש שינוי גדול בגוף ובמוח של האדם.
- אין הוכחה ברורה שביום ההולדת ה-18 האדם נעשה בוגר יותר.
- הגיל הזה נקבע בחוק לאחר שנעשה מחקר מדעי על התפתחות האדם.
- בני 18 הם המצביעים הטובים ביותר בגלל ניסיון החיים שלהם.

12. מדוע הצבעה בקלפי נחשבת בטוחה יותר מנהיגה בכביש?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר. (4 נקודות)

- כדי להצביע צריך להצטייד בתעודת זהות ולהגיע עד הקלפי.
- לתוצאות הבחירות אין השפעה ארוכת טווח על העתיד.
- הבוחרים תמיד בודקים את המידע לפני ההצבעה.
- הצבעה בבחירות נעשית לאחר שיקול דעת, ואין בה סכנת חיים מיידי.

13. מהי העמדה המובעת בקטע בנוגע להורדת גיל ההצבעה בבחירות ל-17 שנים?

הקיפו את התשובה הנכונה. (4 נקודות)

- בקטע מובעת התנגדות לכך: הצעירים לא צברו די ניסיון חיים כדי לבחור.
- בקטע מובעת תמיכה: רמת הבגרות הנדרשת לשם נהיגה דומה לרמת הבגרות הנדרשת לשם השתתפות בבחירות.
- על פי הקטע, צריך להוריד את גיל ההצבעה בבחירות רק לצעירים שעובדים ומשלמים מיסים.
- קשה להבין מהי העמדה המובעת בקטע, מפני שמוצגות בו רק הבעיות שיש בחוק הקיים.

* הטקסט בקטע השמע נוצר באמצעות בינה מלאכותית.

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

שימו לב:
המשך הבחינה בעמוד הבא.

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

חלק ג – הבעה (15 נקודות)

ענו על שאלה 14.

14. כתבו חיבור בהיקף של כ-200 מילים על אחד משני הנושאים (1) או (2) שלפניכם.

(1) יש הורים שמתערבים בחיים החברתיים של ילדיהם, למשל בבחירה שלהם עם מי להתחבר ברשתות החברתיות או עם מי לצאת לבלות בזמנם הפנוי.

כתבו חיבור טיעון, והביעו בו את דעתכם בנוגע לשאלה אם להורים יש סמכות להתערב בחיים החברתיים של ילדיהם או שאֵלה החלטות אישיות של בני הנוער בלבד.
שימו לב: בחיבורכם התייחסו גם לדעה המנוגדת לדעתכם.

(2) בתי ספר מחייבים את התלמידים להשתתף בתוכנית "מחויבות אישית" ולהתנדב במסגרות שונות בקהילה.

כתבו חיבור טיעון, והביעו בו את דעתכם בנוגע לשאלה אם נכון לחייב תלמידים להתנדב או שהתנדבות צריכה להיעשות מרצונם של המתנדבים בלבד.
שימו לב: בחיבורכם התייחסו גם לדעה המנוגדת לדעתכם.

כתבו את החיבור בעמוד הבא.

(תוכלו להשתמש בעמודים 26–27 לטיוטה לחיבור.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

פרק שני: דקדוק (20 נקודות)

חלק א – הפועל ושם העצם (7 נקודות)

ענו על שאלות 15–16.

15. לפניכם חמישה סעיפים א–ה, ובכל אחד מהם שתי שאלות (1)–(2).

ענו על שלושה מן הסעיפים. (6 נקודות)

- א. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **כ-פ-י/ה**.
 מיום הקמת המדינה ועד היום ממשלות ישראל _____ על האזרחים לציית לחוקים שונים.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פועל מן השורש **כ-פ-י/ה**.
 יש דברים שלא צריך _____ על האזרחים באמצעות חוקים.
- ב. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **י-ב-ל**.
 הנאשמים _____ בשעה זו לבית המשפט.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פעולה מן השורש **י-ב-ל**.
 ממנהיג נדרשות תכונות כמו _____ של העם, יושרה ואחריות.
- ג. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **ע-נ-י-ן**.
 נושאים פוליטיים _____ את בני הנוער הרבה יותר ממה שהמבוגרים חושבים.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פעולה מן השורש **ע-נ-י-ן**.
 ה _____ של צעירים בפוליטיקה גורמת להם להיות מעורבים בחברה.
- ד. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **ש-פ-ר**.
 אם יורידו את גיל המצביעים, _____ מצב הדמוקרטיה.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פועל מן השורש **ש-פ-ר**.
 פעולות פשוטות של הממשלה יכולות _____ את הדמוקרטיה.
- ה. (1) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות פועל מן השורש **ב-ט-א**.
 הענקת זכות הצבעה לבני 17 _____ רצון להקשיב להם.
- (2) השלימו את המשפט שלפניכם באמצעות שם פעולה מן השורש **ב-ט-א**.
 החוק הקיים הוא _____ של הלך הרוח שהיה מקובל מאז קום המדינה.

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

16. ענו על אחד מן הסעיפים א-ב. (נקודה אחת)

א. לפניכם משפט.

הספורטאי המצטיין הוא גבוה ובעל כתפיים _____.

הקיפו את שם התואר המתאים למילה כתפיים במשפט.

רחבים / רחבות / הרחבים / הרחבות

ב. לפניכם משפט.

חברה מתוקנת מנסה להבין את בעיותיה כדי להתמודד עימן.

כתבו את המילה בעיותיה בשתי מילים.

חלק ב – מילות יחס ותצורת השם (7 נקודות)

ענו על שאלות 17-18.

17. לפניכם שמונה משפטים, שחסרות בהם מילות יחס.

בחרו בארבעה משפטים, והשלימו בהם את מילת היחס החסרה מרשימת מילות היחס שלפניכם. (4 נקודות)

ב, ל, מ, את, על, עם, נגד, כלפי, אצל

(1) רק כשהצעירים יגבשו _____ זהותם האישית, הם ייחשבו בוגרים.

(2) המערכת הפוליטית מתכוננת _____ יום הבחירות הקרוב.

(3) צריך לפתח _____ הדור הצעיר מעורבות חברתית גדולה יותר.

(4) בני נוער שוחחו _____ נבחרו ציבור על זכות ההצבעה שלהם.

(5) עורכי הדין הסתמכו בטענותיהם _____ הנעשה במדינות אחרות.

(6) יש הסבורים שאי-שוני החוק יפגע _____ זכויות הצעירים.

(7) ההתעלמות מקבוצת הצעירים בני ה-17 פועלת _____ הדמוקרטיה.

(8) כדאי לנו ללמוד _____ הניסיון של מדינות דמוקרטיות אחרות.

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

18. לפניכם קטע ובו מילים מודגשות. קראו אותו, וענו על שני הסעיפים א-ב שאחריו. (3 נקודות)

לקראת הבחירות לכנסת כל אזרח מקבל הודעה על מיקום הקלפי שבה הוא יצביע. יש אנשים שמצביעים בבניין הספרייה העירונית, ואחרים מצביעים בכיתות לימוד ואף בחדרי מקלט של בתי ספר.

א. בחרו מן המילים המודגשות בקטע מילה אחת שדרך התצורה שלה היא שורש ומשקל, ופרטו את דרך התצורה, כמו בדוגמה שלפניכם:

אדמת: שורש א-ד-ם במשקל קטלת שמשמעותו מחלות

ב. בחרו מן המילים המודגשות בקטע מילה אחת שדרך התצורה שלה היא בסיס וצורן סופי, ופרטו את דרך התצורה, כמו בדוגמה שלפניכם:

חברתי: בסיס חברה וצורן סופי אי שמשמעותו שם תואר

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

חלק ג – תחביר (6 נקודות)

ענו על שאלה 19.

19. ענו על שניים מן הסעיפים א–ד. (לכל סעיף – 3 נקודות)

א. לפניכם שני משפטים. חברו אותם למשפט אחד באמצעות מילת קישור מתאימה.

שימו לב: אין להשתמש בקשר של הוספה.

I. משרד הרישוי יחייב את כל הנהגים להיבחן במבחן נהיגה בכל חמש שנים.

II. מספר תאונות הדרכים בישראל יקטן.

ב. בכל אחד משני המשפטים שלפניכם השלימו את מילת הקישור המתאימה מבין האפשרויות הנתונות

בסוגריים.

כל אזרח יודע באיזו קלפי הוא צריך להצביע, קל יותר לשמור על הסדר ביום הבחירות. (כדי ש, כאשר, לכן)

יש הורים שאינם מתערבים בהחלטות של ילדיהם הצעירים, _____ (לעומת זאת, בגלל, מכיוון ש) יש הורים

שמעדיפים לפקח על ההחלטות של ילדיהם עד שיתבגרו.

ג. לפניכם משפט, ואחריו ארבע אפשרויות השלמה.

הקיפו את ההשלמה המתאימה.

יום הבחירות הכלליות הוא יום שבתון, כלומר זהו יום חופשה. אף על פי כן...

– פעם בארבע שנים נערכות בו הבחירות לכנסת.

– הבחירות בישראל נערכות תמיד ביום שלישי.

– יש אזרחים שאינם מגיעים לקלפי כדי להצביע.

– בכל אמצעי התקשורת קוראים לאזרחים לצאת כדי להצביע.

ד. לפניכם משפט.

הורים אינם רוצים לאפשר לילדיהם לקבל החלטות בעצמם בשל הפחד שלהם מן ההשפעות השליליות של

החלטות שגויות.

כתבו את המשפט מחדש, על פי המבנה שלפניכם.

לכן

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

פרק שלישי: תנ"ך או סיפורת (20 נקודות)

שימו לב: בפרק זה יש לענות על שאלה אחת: בתנ"ך או בסיפורת.

חלק א – תנ"ך (20 נקודות)

20. לפניכם קטע מספר דברים, פרק ה'. קראו אותו, וענו על השאלות שאחריו.

פסוקים ו'–י"ח

ו אֲנֹכִי הֵאֱלֹהֶיךָ
 ז אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים: לֹא־יְהִיֶה לְךָ
 ח אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי: לֹא־תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל כְּלַתְמוּנָה
 ט אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בָּאֶרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם
 י מִתַּחַת לָאָרֶץ: לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנֹכִי הֵאֱלֹהֶיךָ
 יא אֵל קַנָּא פֹקֵד עֵוֹן אָבוֹת עַל־בְּנֵים וְעַל־שְׂלֵשִׁים וְעַל־רִבְעִים לְשָׁנָאִי: וְעָשָׂה חֶסֶד לְאֵלֶפֶיִם לְאֹהֲבָיו וְלִשְׁמֵרָיו
 יב לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם הֵאֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא כִּי לֹא מִצְוֹתַי
 יג יִנְקֶה הֵאֱלֹהֶיךָ אֶת־אִשְׁרֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־שְׁמוֹ לְשׂוֹא: שְׁמוֹר
 יד אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקֹדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ הֵאֱלֹהֶיךָ: שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַהֵאֱלֹהֶיךָ
 טו לֹא־תַעֲשֶׂה כָּל־מְלֹאכָה אַתָּה וּבִנְךָ־וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתֶּךָ וְשׂוֹרְךָ וְחֹמְרֶךָ וְכָל־בְּהֵמַתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ לְמַעַן יְנוּחַ עַבְדְּךָ וְאִמְתֶּךָ כַּמוֹךָ: וּזְכַרְתָּ כִּי עַבְדְּהָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּצִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֶרַע נְטוּיָה עַל־כֵּן צִוְּךָ
 טז הֵאֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת: כִּבְדוּ אֶת־אֲבִיךָ וְאֶת־אִמְךָ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ הֵאֱלֹהֶיךָ לְמַעַן וַיְאָרִיכֶן יָמֶיךָ וְלִמְעַן יֵיטֵב לְךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הֵאֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ: לֹא תִרְצַח וְלֹא תִנְאַף
 יז תַּעֲנֶה בְרַעַךְ עַד שׂוֹא: וְלֹא תִחַמְדוּ אֶת־רַעַךְ
 יח תִּתְּאוּהָ בֵּית רַעַךְ שִׂדְהוֹ וְעַבְדּוֹ וְאִמְתּוֹ שׂוֹרוֹ וְחֹמְרוֹ וְכָל־אֲשֶׁר לְרַעַךְ:

(שימו לב: השאלות בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

א. (1) בדברים, פרק ה', פסוק ט"ו, מוצגת סיבה לשמירת השבת.

הסבירו מהי הסיבה למצוות שמירת השבת בדברים, פרק ה', פסוק ט"ו. (6 נקודות)

ב. (2) בפסוק י"ד כתוב: "למען ינוח עבדך ואמתך כמוך".

מה מוסיפה המילה "כמוך" להבנת זכויותיו של העבד ביום השבת? (6 נקודות)

ג. מקובל לחלק את עשרת הדיברות לשתי קבוצות של מצוות:

מצוות "בין אדם למקום" ומצוות "בין אדם לחברו".

באיזו קבוצת מצוות אפשר לשבץ את מצוות כיבוד אב ואם (פסוק ט"ז)? נמקו את דבריכם. (3 נקודות)

ג. בספר דברים, פרק ה', משתקפים זכויות וערכים חברתיים חשובים:

כבוד האדם וחירותו, שמירה על רכוש וזכות הקניין (*حق الملكية*), אמת וצדק.

בחרו באחת הזכויות או באחד הערכים, והסבירו מדוע לדעתכם זכות זו או ערך זה הכרחיים לשמירה על

חברה תקינה. (5 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

חלק ב – סיפורת (20 נקודות)

אם לא עניתם על שאלה 20, ענו על אחת מן השאלות: שאלה 21 או שאלה 22.

21. זיקית / צ'כוב

א. הסיפור זיקית מתאר אירוע מסוים, ובאמצעותו נחשפים היחסים בין הדמויות.

(1) תארו בקצרה את האירוע המתואר בסיפור. (3 נקודות)

(2) בחרו בשתיים מן הדמויות שלפניכם: חריוקין, ילדירין, הקהל בכיכר, פרוחור, הגנרל זיגלוב ואחיו.

ציינו מהו התפקיד של כל אחת משתי הדמויות האלה בעלילת הסיפור. (4 נקודות)

(שימו לב: המשך השאלה בעמוד הבא.)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

ב. (1) הסבירו מדוע הסיפור נקרא "זיקית". (3 נקודות)

(2) מהי הביקורת החברתית העולה מן הסיפור? הסבירו כיצד ביקורת זו באה לידי ביטוי בהתנהגותו של אוצ'ומלוב. הדגימו את דבריכם מן הסיפור. (5 נקודות)

ג. לדעתכם, כיצד היה צריך לפעול מפקח המשטרה אוצ'ומלוב באירוע שבסיפור, אילו היה ממלא את תפקידו בהוגנות והיה שומר על החוק? הסבירו את תשובתכם. (5 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

אם לא עניתם על אחת מן השאלות 20–21, ענו על שאלה 22.

22. לשבור את החזיר / אתגר קרת

א. הסיפור "לשבור את החזיר" מתאר אירוע מחייו של ילד, אך נחשפים בו גם הקונפליקט במשפחה והיחסים בין הדמויות.

(1) תארו בקצרה את האירוע המרכזי בסיפור: מה הילד מבקש בתחילת הסיפור, ומה אביו מציע לו במקום זאת. (3 נקודות)

(2) בחרו בשתיים מן הדמויות שלפניכם: האב, האם, פסחזון תארו את הדמויות שבחרתם. (4 נקודות)

(3) מה אפשר ללמוד על דמותו של יואב מיחסו לפסחזון? הסבירו והדגימו את דבריכם. (3 נקודות)

עברית לבתי ספר דרוזיים, קיץ תשפ"ו, מס' 15381

ב. הסבירו מה החזיר מסמל בסיפור. הדגימו את דבריכם מן הסיפור. (5 נקודות)

ג. בסוף הסיפור הילד לוקח את החזיר לשדה ומשאיר אותו שם. האם לדעתכם החלטתו של הילד הייתה נכונה? הסבירו את תשובתכם. (5 נקודות)

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا .
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"